

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

OWNER PRITCHARD AVE & MCGREGOR ST.

The Provincial Library

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

РІК III.

4. 62.

СЕРЕДА, 3. СЕРПНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, AUGUST 3rd, 1921.

No. 62.

VOL. III.

Новинки.

СЕНАТОР ФРЕНС ПОВЕРНУВ З РОСІЇ.

Каже, що мав повну свободу рухів в совітській республіці.

РИГА, 31. липня. — Совітська Росія згодилася освободити американських в'язнів і прийняти допомогу голодуючим від американського ратунокового товариства якраз в хвилину, коли американський сенатор Джозеф Френс з Мериленд повернувся з Москви до Риги з постановою агітувати за відновлення торговельних зносин і можливо дипломатичних зносин між Росією і Злученими Державинами. З сенатором Френсом приїхала також Маргарита Е. Геррісон з Балтімор, яка сиділа в Москві у в'язниці і зістала освободжена за старанням сенатора.

Став горячим прихильником навязаних торговельних і дипломатичних зносин з Росією.

Сенатор Френс, який приїхав був до Росії кілька тижнів тому назад і був скептичним щодо виглядів на негайні дипломатичні зносини з Совітськими, але вірив, що торговельні зносини були би розумними, — повернувся горячим прихильником торговельних і дипломатичних зносин з Росією.

Сенатор говорив з Леніним і Троцьким, які зробили на него добре вражіння. "Я переконав ся, що рос. правительстві краще ситуацією як на державних мужів пристає. Ленін є дуже заінтересований в зносинах зі Злученими Державинами. Російські фабрики не всі застановлені; многи знамениті працюють. Ім не достає сирих матеріалів, однак се не є їх вина. Селяни обробляють землю і сільські господарства є заможні там, де не є діткнені посухою і не терплять голоду".

Передбачає великий експорт з Росії.

Сенатор заявляє, що Росія може багато вивозити, коли будуть заасновані фабрики і сировадити ся з заграниччій різними знаряди. Він думає, що комісія американських сенаторів була би радо прийнята в Росії, однак заявляє рівночасно, що Росія повинна мати право вислати також свою комісію до Злучених Держав.

"Я є переконаний, що Росія вивопить кожду гарантію або концесію, дану в заміну за кредит", — заявив сенатор.

Описуючи свій побут в Росії він сказав, що мав повну свободу йти, куди хотів і бачити, що забавляв, та що урядові особи виразно признавали ліквідацію, де такі були.

Росія прийняла пропозиції Гувера.

РИГА, 30. липня. — Пропозиції Герберта Гувера оказати поміч Росії під усіма, які американські горожани, які наводять ся у в'язниці в Росії будуть освободжені, зістала прийнята російськими властями, які пропонують розпочати негайно переговори, щоб оказати скоро по-

моч. Про се доносить нинішня депеша "Росіи" з Москви.

Усіля Гувера.

Крім освободження американських в'язнів в Росії, Гувер поставив ще у відповіді Максимови Горькому слідуючі умови, на яких американське ратунокове товариство може оказати поміч хорим і голодуючим в Совітській Росії:

Російські совітські власті мусять передовсім звернутися до представників американської запомогової адміністрації в Ридзі і заявити, що їм поміч є потрібна. Совітські власті мусять згодитися на отсі умови: Американські представники запомогової акції мусять мати повну свободу приїзду і виїзду до і з Росії а також свободу рухів в самій Росії. Ім має прислугувати право організувати місцеві комітети. Їх транспортні мусять мати першество перед всіма іншими і т. д. Крім сього запомогова адміністрація мусять одержати заповнення, що правительстві не буде нічим обмежувати свободу всіх її членів.

З другої знової сторони, запомогова адміністрація зобов'язується — перше, що буде уділяти запомогу без огляду на національність, релігію і суспільну класу, друге — що її представники і служба в Росії не будуть брати ніякої участі в політичній діяльності.

Герберт Гувер заявляє, що повисше наведені умови, не є ніякими надзвичайними умовами, але прийнятими у всіх краях, в яких працювала американська запомогова адміністрація.

Новосформований ратуноковий комітет почав свою роботу.

ЛОНДОН, 30. липня. — Бездротна депеша з Москви доносить нині, що з 63 Російних всіх класів зістав утворений голодово-ратуноковий комітет з широкими правами. М. Каменев є председателем сего комітету.

Ратуноковий комітет почав вже свою роботу з того, що став упорядковувати транспортцію, перевозити залізничними поїздами до діткнених посухою округів і забирати відповідно з тих околиць на ті самі поїзди тисячі осіб.

Комітет має власть забирати споживчі продукти, де лише їх знайде, а також направляти поїзди в яку схоче сторону.

Росія купила в Америці 5000 тон муки.

НЬО ЙОРК, 29. липня. — "The American Producers' Export Corporation" оповістила тут нині, що російське совітське правительстві купило в ньюйоркським стейті і на середнім заході більше як 5000 тон муки.

Перший корабель з 2000 тон відплине звідси в неділю до Петрограду.

Освободили американську горожанку.

РИГА, 30. липня. — Маргарита Геррісон з Балтімор, газетарська кореспондентка, я-

ка була одною з американських в'язнів в Росії, зістала освободжена совітськими властями і прибула сюди нині рано.

Виконком Комінтерна визнає до несеяя помічи Росії всі робітничі організації.

РИГА, 26. липня. — З Москви доносить, що Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціоналу видав покіл до всіх об'єднаних в ній робітничих організацій, щоб збирали фонди на закупку поживи для голодуючого населення навіснених посухою губерній.

"Росіа" доносить, що Максим Горький одержав повноваження виїхати за границю в характері надзвичайного комісара, щоби узаискати поміч для голодуючих і хорих в Совітській Росії.

Нота Совітської Росії в справі плянованої конференції у Вашингтоні.

МОСКВА, 21. липня ("Росіа"). — Народний комісар заграничних справ Совітської Росії Чічерін вислав до Англії, Франції, Злучених Держав, Японії і Китаю ноту, в якій він вияснює становище Совітської Росії до маючої ся відбутися конференції в справі Тихого океану, на яку правительстві Совітської Росії зовсім не запрошено, хоч її інтереси є зв'язані з питанням Тихого океану.

Росія вимагає кождий держави право заступати її інтереси, тим більше, що при запрошеному держав на конференцію якраз поминено лише робітничо-селянське правительстві Росії.

Тому, говорить ся в ноті, російське правительстві буде вважати всі рішення сєї конференції за неважливі і неіснуючі, та застерігає собі на будучність повну свободу діляни.

Першество, яке признаєть ся мнимому будучному революційному правительстві в Росії, є доказом нового ворожого маневру проти Совітської Росії.

Коли совітське правительстві вважає розоруження своє природно-політикою, воно сумніваєть ся в успіх напад в справі розоруження з боку капіталістичних правительств.

Політика держати Росію здалека від спільних рішень інших держав про життєві інтереси, які дотичать також Совітської Росії, може лише причинити ся до се більшего погіршення й так замотаних світових спорів.

Совітська Росія купує торговельні кораблі.

ШТОКГОЛЬМ, 25. липня. — З Християні доносить, що російське совітське правительстві здепонувало около \$160,000 за корабель "Бранві", який відіхав в суботу до Готенбурга, щоби взяти набір різних машин.

Се є перший початок купівна кораблів російським совітським правительством. Воно має намір закупити 22 кораблів, англійських і німецьких, щоби створити на півночі сильну торговельну флоту. Се флоту мала би обслуговувати також Архангельск і побережжя аж по ріку Енісей, де нагромаджено багато сирих матеріалів до вивозу з північних губерній до західної Європи.

Робітники Гданьська проти висилання Францією війська і воєнних матеріалів до Польщі.

БЕРЛІН, 25. липня. — На нараді делегатів всіх робітничих кій Гданьська прийнято одноголосно протест проти висилання через Гданьск французьких військ на Горішній Шлеск. Робітники рішили не виконувати жадної праці, яка стоїть в зв'язі з транспортним війська.

Англійський комісар ген. Нейкінг зістав повідомлений про ухвалені сєї резолюції. Його завізано, щоби видав зарядження проти висадження військ в пристані Гданьська.

Конвенція польських соціалістів.

ВАРШАВА, 24. липня. — Ввчра розпочала ся в Лодзі конвенція польської партії соціалістичної (пепесовців).

Конвенція потребує кілька днів. Сподіють ся, що на конвенції приїде до розмову в партії, причім ліва фракція покине партію, щоби злучити ся з Комуністичною Робітничою Партією Польщі, яка працює в підземелю.

П'янують провідників як зрадників.

БЕРЛІН, 25. липня. — На конференції польської партії соціалістичної, яка недавно відбувала ся у Варшаві, радикальні члени організації нап'янували реакційних провідників партії як зрадників робітничого руху, і як членів польської тайної поліції для переслідування революційних робітників.

На конференції прийшло між делегатами до бійки, в якій побито Ігнаца Дашинського, провідника реакційних соціалістів і заступника прем'єра Вітоса.

Федерация Праці стейту Вісканзін жадає визнання Совітської Росії.

МАНІТОВАК, Віс., 26. липня. — На третім засіданні конвенції Федерация Праці стейту Вісканзін, яка тут відбуваєть ся, ухвалено резолюцію, в якій поставлено домагане до американського конгресу і президента, щоби вони визнали правительстві Совітської Росії та привернули негайно торговельні зносини між Америкою і Росією.

Конвенція прийняла також одноголосно резолюцію, в якій нап'янувано блокаду проти Росії як незалежний і варварський вчинок.

В Сербії арештовано 600 осіб.

БІЛГОРОД, 23. липня. — З привозу докнаного тут в четвер рано убійства міністра внутрішних справ Драшковица, арештовано звич 600 комуністів і радикалів; між ними є кілька осіб, що належать до висшних товариських кругів.

З того-ж привозу прийшло вчера в Загребі до кровавого зудару між сторонниками і противниками замордованого міністра.

Італійські селяни бють фашистів.

РИМ, 22. липня. — Тут доносить про велику боротьбу між фашистами (крайніми націоналістами) і комуністами, яка відбула ся в містечку Сарцана в Дженувській провінції, а в якій убито від 25 до 27 осіб. Певности щодо числа убитих

нема, бо деякі тіла кинуті в море, а крім того були випадки убійства в різних сторонах того округу.

Конфлікт був наслідком напад на націоналістів на Сарцану минулої неділі, які убили тоді сімох комуністів.

Комуністи і селяни цілого округу виступили проти фашистів, убиваючи кожного з них, що попав ся в їх руки. Здовж залізничного шляху комуністи устали машинні кріси та остріловали з них переходячі туди поїзди. До Риму прибуло кілька поїздів з вагонами подірваними кулями.

Нова криза в Португалії.

ЛОНДОН, 1. серпня. — Як подає "Дейли Мейл", в столиці Португалії Лісбоні відбула нова криза, в якій жовіри відіграють важну роль. Депеша з Біро в Еспанії з неділі каже, що в суботу о 4 годні рано покликано цілий лісбонський гарнизон тікетувати вулиці і устало на головних перехолах і площах армія.

В Шікаго арештовано чоловіка, що представляє себе торговельним агентом Сов. Росії.

ШІКАГО, 20. липня. — Федеральні власті арештували в Шікаго Макса Шальмана, російського горожанина. Його обжажовано о переслідувані законна про шпінтоу і задержано під бондом п'ять тисяч доларів до судової розправи перед давою присяжних.

Макс Шальман мав стаяти в тайних зносинах з великими фірмами в Нью Йорку і Шікаго і інших містах Злучених Держав, які робили старання в шлі прискорення визнани совітського правительстві, щоби перевести в жите вимовлене в сумі 450 міль. дол., закладене за посередництвом Шальмана з правительством Совітської Росії.

При переслуханні Шальман мав признати ся, що він працював в характері торговельного агента в інтересі Совітської Росії та що розпочав свою діяльність ще перед роком. Шальман заявив далше, що поробив контракти з ріжними фірмами в Шікаго, Нью Йорку, Толідо, Дітроїт і інших містах, з тим, що на случай визнани сов. правительстві Злученими Державинами, совітське правительстві зложити золото на покриті зроблених замовлень.

Вільям Б. Бергер, адвокат Шальмана, заявив, що Шальман стоїть в тісних зносинах з правительством Совітської Росії та що він є дійсно торговельним агентом совітського правительстві, що може довести удостоверючими документами.

Головна квартира торговельної агенції совітського правительстві, як се пояснював далше арештований, знаходиться в Монреалі, в Канаді, на чолі якої стоїть М. Маєр, та що під його кермою він провадив торговельні агенди в Злучених Держав.

Буквинські робітники за злученням з Інтернаціоналом Червоних Профсоюзів.

ВІДЕНЬ. — З Чернівців доносить, що там відбув ся зізд професійних союзів шлої Буквини, який одноголосно рішив з'їзвати всілякі зносини з амстердамським інтернаціоналом і злучити ся з Інтернаціоналом Червоних Профсоюзів в Москві.

Конгрес Комінтерна одобрив одноголосно нову економічну політику Р. К. П.

МОСКВА, 15. липня ("Росіа"). — Часопись "Известия" підносить, що конгрес Комуністичного Інтернаціоналу одноголосно одобрив нову економічну політику, прийняту Російською Комуністичною Партією, що є доказом, що всілякі наклепи про так зване відступлене від комунізму є безпідставні.

"Се повинно бути вистарчаючим, — пишуть "Известия", — щоби положити кінець всяким злобним наклепам про так званій упадок комунізму. Найвищий суд міжнародного протетаріату одноголосно заявив ся, що нова політика є розумна, відповідна і вповні згідна з комуністичною програмою та інтересами пролетаріату в Росії і в цілм світі".

Закінчене конгресу Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів.

МОСКВА, 18. липня ("Росіа"). — Народи конгресу Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів закінчили ся після не звичайно успішної конференції, незрівняної в історії всесвітнього робітничого руху. Дискусія над важними питаннями виявила солідарність і згідність, чого доказом були прийняті одноголосно резолюції, які лучать робітництво в одну могучу армію.

Кляра Цеткін за виключенням Павла Леви.

Віденська "Роте Фане" подає на відставі відомостей з Москви, що в справі виключення Павла Леви з Об'єднаної Комуністичної Партії Німеччини не було ніяких ріжниць, бо видане ним брошури всі згідно уважають зрадою пролетаріату.

Інше є питане, чи всі одобрюють тактику німецьких комуністів в марті. Кляра Цеткін заявила, що після її гадки ціла акція була блудом, та що вона не повинна була бути піднята. Мимо сього Кляра Цеткін вповні годить ся з виключенням Павла Леви з партії.

Перша білоруська політехніка в Мінську.

МОСКВА, 15. липня ("Росіа"). — Першу білоруську політехніку отворено в Мінську. В недалекий часі буде отворений в Мінську перший білоруський університет.

Опалюване локомотивів нафтою.

МОСКВА. — Переважна частина локомотивів на поуднево-східних залізничних шляхах є уладжена для опалювання нафтою.

Головна квартира торговельної агенції совітського правительстві, як се пояснював далше арештований, знаходиться в Монреалі, в Канаді, на чолі якої стоїть М. Маєр, та що під його кермою він провадив торговельні агенди в Злучених Держав.

Буквинські робітники за злученням з Інтернаціоналом Червоних Профсоюзів.

ВІДЕНЬ. — З Чернівців доносить, що там відбув ся зізд професійних союзів шлої Буквини, який одноголосно рішив з'їзвати всілякі зносини з амстердамським інтернаціоналом і злучити ся з Інтернаціоналом Червоних Профсоюзів в Москві.

Генеральний страйк кельнерів в Голандії.

ГАГА, 30. липня. — По цілій Голандії проголошено генеральний страйк кельнерів і многи кавярень зістало закнених.

Профсоюзи в Манчестері за злученням з Інтернаціоналом Червоних Профсоюзів.

ЛОНДОН. — Центральний комітет профсоюзів в Манчестер рішив на своїм останнім засіданні злучити ся з Інтернаціоналом Червоних Професійних Союзів.

Лотиські соціалісти виключили правих членів.

ВІДЕНЬ. — Бездротна телеграма з Москви доносить, що лотиська соціалістична партія виключила з поміж своїх членів 17 визначних членів правого крила. Всі виключені члени є послами до парламенту, а з них трох міністрами. Партія обжажовує їх о зраду пролетаріату.

Свято робітниць.

З Москви доносить, що міжнародно успішної конференції, незрівняної в історії всесвітнього робітничого руху. Дискусія над важними питаннями виявила солідарність і згідність, чого доказом були прийняті одноголосно резолюції, які лучать робітництво в одну могучу армію.

Телефонотрибуни.

На головних площах Москви заходом народного комісаріату почт і телеграфії усталоно глосно говорять телефони і скріплені радіо се є телефонотрибуни. Ті телефони будуть спершу використані для устних газет а потім для мітінгів і концертів. Сей вид телефонів буде поширений по цілій совітській Росії і Україні.

З діяльності волинської економічної ради.

МОСКВА, 16. липня ("Росіа"). — Волинська економічна рада, виконуючи нову економічну політику, відпустила багато помешних і пролетарських підприємств кооперативам і приватним особам.

Археологічні розкопки.

"Вісти" орган Всеукраїнського Центр. Ком. Рад. Роб. Сел. та Червоноарм. депутатів, з 10 мая с. р. подають: В одеській губернії відновлено працю по розкопці історичних і археологічних пам'яток. Розкопки дають дуже гарний вислід.

Свято Франка в Харкові.

28. мая ввечером в пятнадцяті річницю смерті Івана Франка відсвяткував Харків урочисто його пам'ять. В кількох місцевих театрах відбули ся концерти з відчитами. Головне свято відбуло ся в театрі Муссури. ("У. В.")

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Заходом відділу Укр. Роб. Дому в Вінніпегу
— відбудеть ся —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7. СЕРПНЯ, О ГОД. 8. ВЕЧЕРОМ
в Українським Робітничім Домі

МАСОВЕ ВІЧЕ

на котрім буде обговорена справа нового обману укладеного так зв. "петрушевичівським правительством".
Обовязком кождого свідомого робітника прибути на віче і закликати з собою своїх знакомих.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

видає Товариство "Українських Робітничих Вістей" Winnipeg, Man. Canada.

Непомічених в газеті рукописів не повертає ся, хіба що дописувачеві вразно зазначити, що бажав звороту своєї рукописи на випадок її непоміченості та залучити поштову марку на її перекладку.

ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЩЕ ОДНОЇ БРЕХНІ.

Від коли існує радянська влада на Україні, від тоді українська чорносотенна преса в Європі і в Америці пише, що російські більшовики, крім маси інших "злочинів" докочуваних на "українським народі", нищать також українську інтелігенцію, себто арештують її і держать по в'язницях, виносять на північ або просто розстрілюють. Особливо було в моді таке писане пару років тому назад; однак і тепер, коли вже маса брехнь про миме вилізує укр. інтелігенції радянською владою вишла на верх, в укр. контрреволюційній пресі можна часто читати про ці "тріхи" більшовиків.

З укр. контрреволюційних газет в Канаді провід в сих брехнях на більшовиків від "Укр. Гол." Ще не так давно, як він синав громи на більшовиків — за миме убиті ними проф. Сумцова, Ефремова, д-ра Луценка, д-ра Міхновського і ин. Всі ті брехні старокраєвих петлюрівських газет і пресових бюр про "замордовані" більшовиками тих "укр. діячів" "Укр. Голос" завжди подавав, ще й від себе лавк більшовиків за ці їх "злочини". Коли-ж появлялися в старокраєвих газетах вісті, які заперечували брехні про убитства більшовиками "укр. діячів", то "Укр. Голос" ніколи тих заперечувань не помічував. Хоч брехня викривала ся, то "Укр. Голос" свідомо обманював своїх читачів, представляючи брехню за "правду". Так було з вісткою про убиття Ефремова, котрий минулого літа витав в Київі польських наїздників і кричав: "Хай живе Польща!", так було з вісткою про убиття проф. Сумцова, д-ра Міхновського і инших. Були навіть слухай, що сам убитий писав до газети листа і "спростовував", що він живе, — однак і в таких слухай "Укр. Голос" не подавав заперечення вістки про убитство, але давав дурив своїх читачів.

Та хоч "Укр. Голос" не подавав своїм читачам правдивих відомостей про такі події, як висше згадано, то ці читачі з часом з інших газет довідали ся, як стоїть справа. І "Укр. Гол." рад не рад мусив з "убитим" більшовиками Ефремова та інших замовчати. Хоч і не "воскрешував" їх, але і не згадував більше про їх "убитство".

Однак одного "убитого" більшовиками "Укр. Голос" мав ще до останнього часу. З ним він ліз вично до "Укр. Роб. Вістей". Тим найпоцілінішим "убитим" більшовиками "українським діячем" є небицький Михайло Ткаченко, бувший провідник У. К. П. на Україні. Ось власні слова "Укр. Голосу" з 27 лютивця с. р., сказані на адресу "У. Р. В." в звязи зі смертю Ткаченка:

"Що писане Р. Вістий все справджуєсь, сього ми не перечимо. Р. Вісти все знають наперед. Тільки часом не довіджають троха, от що. Коли писали прим. про смерть Ткаченка, то не доглянули, що се рос. більшовики його замучили..." (підкреслене "У. Г.")

Як вже було сказано, "Укр. Голос" згадував про убиття більшовиками Ткаченка кількама наворотами, при чім за кожним разом видавав купу помий і на самих більшовиків в Росії і на Україні, і на "Укр. Роб. Вісти" в Вінніпегу. Ми не звертали уваги на лайки "Ур. Голосу", бо від него нічого иншого не можна сподівати ся; самого-ж "факту" про "убиття" Ткаченка не заперечували, бо не мали про се правдивих відомостей.

Аж в останніх днях ми отримали з України додаток до ч. 6. "Червоного Прапора" (орган У. К. П.), присвячений виключно пам'яті Ткаченка. Сей додаток має 8 сторін друку, величина його майже така, як половина "Укр. Роб. Вістей". Першу сторону сего додатку займає портрет Ткаченка і наголовки, решта всі 7 сторін заповнені друком про жите і смерть Ткаченка. Авторами статі є не "російські більшовики", але українці, найбільш приятелі Ткаченка, які вихвалиють його погід небеса.

І перечитавши цілий сей додаток, 7 сторін друку, ми нігде не знайшли, що причиною смерті Ткаченка мали бути більшовики, не говоривши аще про його "замучення", нігде не знайшли, що він був бодай арештований більшовиками і находив ся в тюрмі, де мав захорити і померти. Навпаки, в кількох місцях згадуєть ся там, що Ткаченка, разом з иншими українськими українцями, арештувала була петлюрівська "власть" і він провадив в "рідній" тюрмі, як в однім місці пишеть ся, 38 днів.

В сім додатку до "Черв. Прапора", присвяченім виключно пам'яті Ткаченка, є особна статя Ва. Чумака п. н. "Як помер товариш Ткаченко". Понизше подаємо дослівно першу часть сей статі, яка відносить ся до останніх днів і до смерті Ткаченка і яка майже складаєть ся з листа Ю. Мазуренка, який разом з Ткаченком їздив в делегації від У. К. П. до Москви і був разом з Ткаченком при його смерті. Опускаємо другу часть статі, котра відносить ся до давнішої діяльності Ткаченка і не згадує нічого про його смерть. Ся перша часть статі звучить:

"Всім партійним товаришам, яким доводилося вквіт працювати, або хоч раз зустрічатися з т. Ткаченком, дуже маза, майже нічого не відомо про смерть його в Серпухові. Над доходящою його смертю була до останніх днів якась чорна завіса. Не знаючи як він умер, через те може ми не хотіли вірити рішаним і протирічливим чуткам.

Першого сина відомості про "боротьбу" про смерть т. Ткаченка, але позаяк ці відомості не мали певного характеру і доходили з кол "українського громадянства", але до секрету всім розповсюджувало чутки, що товариш приїав в Москву ратувати самостійність України, далі його було заарештовано і він помер від хланського тифу.

15-го сівня від імени О.К.У.К.П. через "Росту" по прямому дрові була надіслана телеграма до Ц.К.Р.К.П. з проханням повідомити, чи справді помер т. Ткаченко від тифу, як і де саме.

2-го долого бля одержана телеграма від секретаря Ц.К.Р.К.П. Крестинського: "Ткаченко дійсно загинув в Москві ратувати самостійність України, далі його було заарештовано і він помер від хланського тифу.

"Трибуни до Серпухова (через Москву нас привезли) в Южфронт, ми задержали ся там на 2—3 дні, чекаючи приїзду Всеукраїнська; бачили ся там з тт. Мануйльським і Петровським. Перед ними ми поставили питання про легалізацію, як персональну, так і партій, а також вели інформаційну розмову. Про легалізацію нам на двоє сказали і радили за для сього негайно їхати до Москви".

Та т. Ткаченко не судива долз доїхати до Москви. На другий день Мих. Ст. не пізнав ся, бо була температура 39,4, а у вечері 39,5.

На другий день прийшов лікар, дав ліків, вислухав його і сказав, що організм його здоровий, але чим дорій не міг определити; а той же вечер температура підняла ся до 39,5. На шостий день виспалась, що у нього хланський тиф, і мені пришлось перевести М. С. в нашої кімнати до лікарні. Заходив я по ліжні на день у лікарню і приносию їжу, яку тут тільки можна було дістати. На 11-ий день він вже погано мене пізнавав, а на 12-ий вв у бунту горячку і вже зовсім мене не пізнавав. З вечера йому зробили вприскування камфорні джедліграмми серія, бо наступила криза. Лікарі заповіли мене, що у него здоровий організм і він легко переinese кризу. Я надіяв ся на другий день бачити його вже з меншою температурою. Але коли прийшов, то не застав вже в живих. Михайло Степанович помер в 4-ій з половиною години ранку 28. грудня 1919 року".

"По моєму проханню, — лише далі т. Мазуренко, — тіло його положили в склеп за для того, щоб в найближчий час перевести до Київ... Раковської і Мануйльським — обидва допомогти".

Так пишуть про смерть Ткаченка наочні свідки, які були при ним до останньої хвилі його жита. Так пишуть не "російські більшовики", але самі українці, що обожають Ткаченка. Важним в наведеній статі є се, що нігде в ній не згадуєть ся, що Ткаченко, — самий, або з Мазуренком, другим делегатом У. К. П., — був коли арештований більшовиками. Також нема про се нігде згадки в цілім додатку до "Черв. Пр.", що був посвячений виключно пам'яті Ткаченка. А такий факт, коли-б він був мав місце, не був би в сім додатку промовчаній. Хоч з другої знова сторони, коли-б Ткаченко, який був лідером партії, що робила оружні повстання проти радянської влади, і дійсно був арештований тою владою і захорував у в'язниці а опісяя помер, то се ще зовсім не значило би, що більшовики його убили або замучили, як се пише "Укр. Голос". Так можуть толкувати справу лише редактори "У. Г."

Однак що не було жадного арештованія більшовиками Ткаченка свідчить не лише се, що нігде про се не згадуєть ся в цілім додатку до "Ч. П.", присвяченім пам'яті Ткаченка, але також і характер перебування Ткаченка і Мазуренка в Серпухові, описаний Мазуренком.

Ткаченко і Мазуренко задержали ся в Серпухові 2—3 дні, де чекали на приїзд Всеукраїнська. Там вони бачили ся з Мануйльським і Петровським, з котрими вели переговори і персональний розмову. Там раджено їм також негайно їхати до Москви.

Арештованому чи арештованим не вільно вести ніяких переговорів, ані не можна радити їм їхати негайно до Москви, бо вони є під ключем і самі собою не розпоряджають ся, але з ними роблять що уважають за відповідне ті, в чий вони є руках.

Також Мазуренко визнав ліше: "мені пришлось перевести М. С. із нашої кімнати до лікарні": "Заходив я по ліжні на день у лікарню і приносию їжу..."

Колі-б Ткаченко був захорував у в'язниці, тоді як мав бути нибі арештований, то Мазуренкови не було-б "пришлось перевести його "з нашої кімнати", себто кімнати Ткаченка і Мазуренка. Се свідчить, що вони обидва були на свободі. Колі-б Ткаченко був захорував у в'язниці, то його були-б перевезли до лікарні з в'язничої келі в в'язничу влади, а не був би перевезив Мазуренко з спільної кімнати Ткаченка і Мазуренка, яку Мазуренко визнав називав "нашою". Також Мазуренко, другий член делегації У. К. П., був на свободі, коли заходив по двічі на день у лікарню і приносили Ткаченкови їжу. У в'язниці він не міг би був сього робити.

Так що все говорить за тим, що жадного арештованія Ткаченка більшовиками не могло бути.

Брехні про арештоване Ткаченка радянською владою ширити кола "українського громадянства", в яких інтересі було такі брехні ширити, щоби ворожо настроювати український пролетаріят проти російського, і ті брехні друкувала потім укр. чорносотенна преса. Наочні свідки смерті Ткаченка, його найбільші приятелі і українці, вороги "рос. більшовиків" — не згадують нігде про жадне арештоване Ткаченка більшовиками.

Така є історія з "замученням" більшовиками Ткаченка, як пише "Укр. Голос".

Очевидно, що "Укр. Голос" не подасть своїм читачам правди про смерть Ткаченка, як не подав був заперечення брехонь про убиття більшовиками Ефремова, проф. Сумцова, д-ра Луценка і инших.

ТРЕТІЙ КОНГРЕС ІІІ. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Дня 23. червня отворено урочисто в Кремлю в Москві Третій Конгрес Комуністичного Інтернаціоналу.

Отворене з'їзду почалося концертом та промовою тов. Зіновєва.

В салі Великого Театру зібралися представники робітників усіх народів світа.

Першу частину своєї промови присвятив тов. Зіновєв полігам на полі пролетарської революції товаришам Італії та Німеччині. Споминув також тих французських та грецьких товаришів, які, вертаючись з ІІ конгресу, загинули, передираючись крізь кордони буржуазної Європи.

Вказуючи на події в Італії та Німеччині, доказував бесідник, що комунізм не упадає, а хвилеві невдачі покінчать ся, вступереч пророчтвам буржуазії, кінецьвою побідою пролетарської революції.

В дальшій своїй промові говорив бесідник про витревалість англійських гірників-страйкерів і вказує на зріст членів партії Комуністичного Інтернаціоналу. В тгю сего року приступили до ІІІ Інтернаціоналу французська партія в числі 120.000 членів, та чеська в числі 400.000 членів, а англійські та американські товариші, які були роздроблені, злучились в одну партію для спіль-

ної боротьби з капіталістичним ладом. "Ніщо не може нас знищити, ні задержати розвою нашої партії. Нам не потрібні опортуністичні елементи в Італії входить тепер в склад Третього Інтернаціоналу молода Комуністична Партія Італії. Упадок ІІ жовтого Інтернаціоналу явний. Його провідник Томас зрадив робітництво і мусив утікати перед робітниками з Англії до Америки.

Боротьба з ІІ Інтернаціоналом кипить. Рада Червоних Професійних Спілок числить понад 15 мільонів членів. Мимо перешкод, які нашої партії ставив буржуазія, Третій Конгрес має тисячу представників революційного робітництва 48 країн".

Свою промову кінчить бесідник привітом делегатів Комуністичного Інтернаціоналу, Молодичи та окликом в честь світової революції і Комуністичного Інтернаціоналу.

Головою вибрано одиноголосно тов. Зіновєва, заступниками тт. Льюріо (Франція), Кенєна (Німеччина), Гепарія (Італія) і Колярова (Болгарія).

Почесними членами вибрано тт. Леніна, Троцького, Радека та замкнені в тюрмі Муну та Брандлера.

Тов. Каменєв зясує коротко про перебіг світової революції, та зазначає, що Російська Федеративна Республіка переходить від боротьби з оружем в руках до будови нового устрою, з надією, що новий устрій буде віршевий.

Тов. Куртюрє (Франція) поздоровав Червону Армію і висказує надію, що в хвилі вибуху революції у Франції, Червона Армія прийде з поміччю французьким товаришам.

Говорили ще тт. Фрідліх (Німеччина), Зенері (Італія), секретар французьких просвітих спілок Томасі, Коляров (Болгарія), Тозучі (Японія), а від Комуністичного Інтернаціоналу Молодичи тов. Монтізано.

Відспіванем "Інтернаціоналу" покінчено перше засідане конгресу.

По виборі секретаріату говорив тов. Троцький про кризу світового господарства та про завдання Комуністичного Інтернаціоналу. Говорить по німечки, а його промову перекладають сейчас на французьку та англійську мови.

"Буржуазія перечисила свої сили", почав свою промову тов. Троцький. "Мимо сего, що комуністичний рух із дрібних гуртків виріє у могутні партії, буржуазія починає по давньому господарювати. Першим кроком було виключення всіх соціалістів та соціал-демократів від участі у владі. Але все одно революція набирає нечуваних ще до тепер розмірів. Масові страйки в Англії, Америці, Норвегії і Чехословаччині, захоплене владі в Росії, заворушення в Італії та Німеччині вказують на зріст революційності пролетаріату.

Робітнича класа стоїть тепер перед питанням, що буде далі, приїде до нових заворушень, чи капітал зросте в силу.

Тов. Троцький наводить низку фактів про господарський розклад в капіталістичних державах. Продукція зерна зменшилась о 720 міль. пудів. Національне добро воюючих держав зменшилось о половину. Обіг паперових грошей збільшив ся з 28 мільярдів марок на 300 мільярдів.

В Німеччині на працюючих до війни 11,300,000 робітників злідило тепер до праці є всегдо 4,800,000. На 15,000,000 пудів збілка до війни, тепер всего 5,000,000 пудів в рік. Державні довги 250,000,000,000 марок, загальний прибуток впав на 60%.

Франція: стан худоби зменшив ся о 5 міль. штук, збіжжє о 120 міль. пуд. Ввіз перевищив вивіз о 37 мільярдів франків. Державний недобір вказує за один рік суму 5½ мільярдів франків.

Англія: продукція вугля впала о 20%. Виріб сталі впав. Вивіз сього року шість разів меншій як до війни.

Америка та Японія збільшили свою продукцію. В руках Америки находить ся 40% все-світнього виробу вугля, 85% виробу автомобілів. Золото цілого світа плине до Америки, проте безробітє зростає.

Буржуазні політики твердять, що промисловість в Росії упала не через блокаду та війну. Четверта частина могомілової армії, се були свідомі робітники. Машини не можна було довести, а в Росії їх не виробляли. З сєй причини багато фабрик стало. Як би Росія мала потрібні засоби, то вироб' вскорі перевищив би до воєнний.

Капіталістичний устрій не відновляєть ся, тільки зростає спекуляція. Виробництво не тільки в Європі, але навіть в Америці упадає. Індустріальна криза починаєть ся в тих саме краях, де розвій індустрії найбільше зріс. Ся криза заострилась класові суперечности, а се приведе до острії боротьби, до революції. Великі імперіялістичні держави побідиють не можуть погодити ся при розділі завоюваного світа. Найжаскравішій суперечности виявилась при поділї Німеччини та при поділї вуглівих та нафтових теренів. Америка з одної сторони, а Англія і Японія з другої сторони зборють ся, і не треба бути пророком, щоби зрозуміти, що до боротьби між ними приїде.

Воєнні приготования, упадок промисловости в Європі та зріст соціальних противенств в Америці, доводять до кристалізації робітничого руху. Обов'язком конгресу є розгляд нашої тактики і принаоралене її до відносин, які в ріжних краях панують.

Ми комуністи мусимо класові ріжничі поглиблювати. Комуністична партія мусить зєднати всі робітничі маси під спільним кличем і допровадити їх до соціальної революції та диктатури пролетаріату.

Промову тов. Троцького нагородили слухачі негавоучими одлесками.

На третому засіданні обговорювано звіт тов. Троцького. Представник Польської Комуністичної Партії вказав на се, як буржуазія робітництво, а соціал-патріоти її помагають. Одинокі борці за робітничі права — се комуністи.

Тов. Позани говорив: Пролетаріят не стратив відаги. Спроби буржуазії його придушити поклюкують до жита такі могутні партії, як в Німеччині, Чехословаччині і Франції. Бесідник вказує, що буржуазія сама революціонізує робітничі маси.

Від Німечької Комуністичної Партії говорили т-ка Кляра Цеткін, тов. Шваб і тов. Кенєн. Вони вказують, що капіталізм не розвиваєть ся в напрямі піднесення продукції, лише в напрямі піднесення зиску, а се мусить викликати революцію гноблєних та висизкуваних робітників.

Тов. Рой (Індія) говорить про конечність втягнення кольоній до революційної боротьби. Конгрес приймає тези тов. Троцького, як основи до праці і видає їх до випрацюваня спеціальної комісії. Далше видає конгрес спеціальній комісії до випрацюваня маніфесту до пролетаріату всіх країн.

Четверте засідане почалося рефератом тов. Радека про ідеї чинність мандатів з'їзду. Чаєнів з рішачючим голосом є 291, з дорядчим 219, гостей 28. Много мандатів ще не провірено.

Не признано мандатів лівій соціалістичній партії Болгарії за уміщуване статий ренегата Кавцького.

Прийнято румунську партію. В справі естонських незалежних, жидівського "Бунду" та "Поале Ціон" ведуть ся переговори.

При розділі числа голосів не руководжено ся чисельністю партії, а політичними відносинами; і так по 40 гол. мають партії Німеччини, Франції, Італії, Росії, Чехословаччини і Ком. Интерн. Молодичи; по 30 гол.: Англія, Америка, Польща, Україна, Норвегія, Югославія, Болгарія; по 20 гол.: Еспаїня, Фінляндія, Румунія, Латвія, Голляндія, Бельгія, Литва, Швайцарія та Австрія. Інші держави мають по 10 або 5 голосів.

Засідане 27. червня почало ся звітотом Зіновєва про становище комуністичних партій ріжних країн. Бесідник довше задержав ся над відносинами партії у Франції, вказуючи, що розкол її не знищив, а вивторив нову 100,000-ну комуністичну партію і увільнив від всяких опортуністичних елементів. Є надія, що і могутна Комуністична Партія Чехословаччини скоро увільнить ся від своїх центристичних течій.

Соціалістичний світовий рух перейшов уже період розколу і новоповставшій, чисто комуністичній напрямі починають лучити ся в спільній партії. Як приклад бесідник наводить партії в Америці, Англії, Австрії, Данії, Бельгії, Югославії.

Доклад закінчено закликком до боротьби з жовтим Інтернаціоналом жовтих професійних спілок.

На засіданні 29. червня промовляли представники лівого крила Соціалістичної Партії Бельгії і Югославської та Болгарської Комуністичних Партій.

Перший промовець вказав, що найгірший ворог революційного робітничого руху в Бельгії — се жовті соціалісти, а головною Вандервельде та Гюйсманс, які всюди стараять ся при допоміж держави нищити комуністів.

Тов. Маркович (Югославія) змалював боротьбу з опортуністами в Югославії.

Від Болгарської Комуністичної Партії промовляв тов. Колларов.

На засіданні дня 28. червня виступив представник Італійської Соціалістичної Партії Лазарі, який вказував, що поступоване Італійської Соціалістичної Партії було згідне з духом Комуністичного Інтернаціоналу. Вкортоті відбудеть ся партійний зїзд, на якому буде розв'язано відношене до Інтернаціоналу та буде обговорено рішене конгресу.

При бурі одлесків вступив на трибуну тов. Ленін.

"Велике нещастє для робітничої партії, коли вона не потрафить в час упортивсь зі своїми реформістами", почав тов. Ленін свою бесїду. "Ні Сєраті перед роком, ні Лазарі тепер не потрафили оборонити ні умотивувати своє поступоване. З иншого боку поступоване сєї партії дало змогу реакції перейти до наступу проти робітників". Своєю бесїду закінчив Ленін словами: "Саме італійське робітництво піддержати ухвали конгресу про виключенє Італійської Соціалістичної Партії з Комуністичного Інтернаціоналу".

На вечірному засіданні тов. Зіновєв вис пропозицію, щоби конгрес дозволив Комуністичній Робітничій Партії Німеччини скликати в протяг двох біжучих місяців конгрес в цілі обговореня біжучих питань.

На засіданні 29. червня анархо-комуніст Мафєкі старав ся ослабити докази, які навели Соціалістична Партія Італії. Т-ка Кляра Цеткін та тов. Раковський вказували зрадинську політику Італійської Соціалістичної Партії.

По промові т-ки Цеткін говорив тов. Троцький: "Пролетаріят Італії літими приготований до бою, а коли прийшло до рішучого виступу, видано його буржуазії". Тов. Троцький опрокидав твердження Сєраті, що нібито російські комуністи хочуть себе ратувати, викликавши світову революцію. Російські комуністи все розсліджують положенє і ніколи не роблять за скоро. Світська Росія — се твердиня міжнародної революції, а обов'язком пролетаріат усіх країн — є її оборонити.

По кількох коротких бесїдах про міжнародне положенє прийняв конгрес резолюцію, яка звучить:

Конгрес піддержує політику Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу і у знає її за добру.

Конгрес жадає строгого переведення у всіх країнах 21 точок, ухвалєних другим Конгресом ІІІ Інтернаціоналу.

Італійська Соціалістична Партія має негайно увільнитися від реформістів, коли хоче належати до ІІІ Інтернаціоналу.

Наколи Німечька Комуністична Робітнича Партія в короткій часі не злучить ся з Об'єднаною Комуністичною Партією Німеччини, Виконавчий Комітет має її виключити з ІІІ Інтернаціоналу.

Конгрес годить ся на спосіб приміненя 21 точок до французької партії, та жадає острого догаду над Чехословачькою Комуністичною Партією, щоби вона не зїшла на шлях опортуністичної політики.

Конгрес рішучо відкидає всякі замаганя, які йдуть проти централізації комуністичного руху, а рівночасно жадає, щоби всі партії вислали до Виконавчого Комітету свої найліпші сили.

Еugen Гушляло.

ФІКЦІЯ НАЦІЇ І НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕЗАВИСИМОСТІ.

(Продовжене.)

І дитиною треба бути, щоби вимагати таких річий від робітників тоді, коли національною фікцією зроблено з них черберів для держави, для рабункового апарату пануючої класи, зроблено таких чужих черберів, що загризуть всякого, хто заговорить іншою мовою, тобто хто вживає іншого струменту в праці. Робітники ще до нині не зрозуміли, що держава є їх пеклом, яке вони стережуть на своє нещасте. Робітники ще не зрозуміли, що держава в старині була організованим гуртом торговців невідьняками, що все тд більше поширювали межі своїх країн на те, щоби мати більше невідьняків і більше доходів; не зрозуміли, що держава в середніх віках, се була домена пануючих коронованих родин і їх класів, — держава поділена на величезні посілости поодиноких панів, насланих богом панувати, а всі люди на тих просторах були більше або менше поневоленіми панцизниками. По французській революції на місце давніх феодальних панів стала згряла доробочив-лихварів, що виверили владу феодалам і ще до нині правлять державами. В їх руках всі продукційні засоби і вони становлять державу. Їх інтереси є державними інтересами. Держава має старати для них ринків закупки і ринків збуту, держава має вести митову політику для забезпечення їх продукції, держава мусить удержувати армію для забезпечення ім ринків збуту і закупки, та для забезпечення їх приватної продукційної власності проти нападів із вні і проти нападу внутрі від сторони робочої маси. От тим є держава, а її апарат, бюрократію і військ, творить запродані її робітники, що стережуть своїх панів на шкоду і на кризду своєї класи.

Такою є кожда держава без огляду на те, чи вона є чисто національною, чи мішаною. Держава, якою вона і не була би, все є приватною власністю в ширшому розумінні того слова значно, і все вона буде такою, доки не стане колективом всіх людей на землі, доки не буде комуно цілого світа.

Навіть клясово свідомі робітники досі ще не побудили ся той примітивної тямки приватної власності, хоч не особистою то бодай племінної, і через те все ще проголошують клич самоозначення і незалежності націй та національних держав, отже заступають на ділі інтереси племінних атажків, яких нині заступають панів власників продукційних засобів. Ті самі робітники під грозою анархістично-капіталістичної продукції вандрують з краю до краю, з держави до держави, з одного континенту на другий, самі виміщують всі мови і народи, самі виторюють так звані національні меншости в навірнородійських закутках світа, і помімо того голосять незалежність національних держав, самоозначення народів і т. д. Самі робітники в ролі колись в господарській машині нищать всі можливости проведення меж національних держав, — нищать ці то хочуть чи не хочуть, — а на словах домагають ся відбудовання того, що ринчасно розвалюють. Скажіть-же самі! чи не фікція є те, що голосите? Се є рудимент півсвідомості!

Подібні рудименти півсвідомого ділання і наслідуюча предків находимо у всіх звірів на землі. Я наведу один найпримітивніший, який певно кождий бачив а не спитав себе, що воно таке. Іменно рудимент півсвідомого ділання у пса. Пес, заки ляже на землі, чи на підлозі, а навіть і на дивані, вперед обернеть ся кругом себе два-три рази. Досить дивне явище. Але воно має своє природне оправдане. Песячі дикі предки жили в степах, де була висока трава. Щоби лягти, треба було троха витолочити її, себто треба було кілька разів обернути ся кругом себе. Нині ті всі побічні явища чужого життя змінили ся, бо пес живе в культурних домішках, де немає трави. Але повторюваний віками рух предків так глибоко сидить йому в мязах, що він навіть на дивані в покою робить те саме, що його предки робили в степах.

Точно те саме роблять люди. Вони мають духові рудименти, яких не годні позбутися так скоро. І приватна власність племінної держави є таким рудиментом, є ще одною духовою сліпою кишкою в людини, що виналяється у новій формі національних держав, а навіть національних шовінізм у великій мірі (крім господарських причин) є також ще рудиментом племінної ненависти.

Як страшно мстить ся той гін піддавати ся сему рудименту, мстить ся на самих робітниках, і як криво заплакали робітники за той племінний гін, те найкраще бачить цілий світ на світовій війні.

"Коли одна держава нападе другу, тоді робітники нападеної держави як один муж вомуть в руки ріє і підуть боронити свою державу перед нападом, — підуть боронити незалежність своєї держави." (Гаяда промови Белья). Се звучить так, ніби робітники мали свою державу і ніби держави наспраду є незалежними.

Без сумнію, коди би робітники мали свою державу, — а такою державою може бути лише колектив соціалістичний, — то повисий клич мав би своє оправдане, тоді робітники як один муж мусили би боронити свою державу від нападу капіталістичної держави. Зате робітники капіталістичної держави не сміли би піднести пальця на поміч своїм капіталістам, що хотіли би власти на соціалістичний колектив. Однаково-ж треба взяти на увагу те, що робітники є дуже зависимими в капіталістичній державі, і стоять на такому низькому ступені розуміння господарських відносин, своїх власних інте-

ресів та культури, що ледви чи можна сподівати ся, щоби робітники капіталістичної держави не помагали своїм капіталістам поборювати капіталістичний колектив.

Що робітники ще досі стоять на низькому ступені культури і дуже лихо розуміють свої власні інтереси, те бачимо найкраще на німецьких робітниках, які в більшости стоять в рядах на пір буржуазної партії соц. дем. більшости, в меншій частині стоять в рядах так званої незалежної соц. дем. партії, а лише мала горстка стоїть в рядах колективістів, тобто комуністів. Перші прямо ворожо відносять ся до колективістів, а незалежні не то що не прикладають пальця до зміни капіталістичного ладу і похатничать на словах своєю революційністю а прямо висмівають всі революційні рухи колективістів. Дальшим свідомством низького уровня є те, що робітники цілого світа навіть не спромогли змусити свої капіталістичні держави до виміни господарської продукції з російським колективом.

Раби ще не прийшли до розуміння свого рабства помімо велетящих зусиль багатьох свідомих одиниць в їх рядах.

І доки будуть існувати держави взагалі, — навіть колективістичні (до того прийдемо далше) — доти будуть війни одних держав між другими, доти будуть раби вбивати рабів, і не тому, що така вже рабська доля, а тому, що то будуть вимагати господарські інтереси незалежних держав. Доки не буде одного колективу на цілій землі, доки один господарський інтерес не обхопить всіх людей і не стане одним спільним для всіх, доти раби незалежності, раби національних держав, раби фікції будуть вбивати одні других.

Ізза того рабства рабів треба сподівати ся, що російський колектив, хоч як він величю поставив себе на чолі поневоленних цілого світа, хоч як він потрібні основами капіталістичного ладу, ще багато уступок зробить капіталістичному світові в напрямі його інтересів господарського визиску, бо ще за мало є клясово свідомих робітників а багато ще рабів, які підкошують і найвеличнійшого борця, які несвідомо збивають з ніг і найбільшого зелятця.

Лише ізза тези "незалежності" та несвідомости робітників дуже легко, було капіталістам довести до того, щоби соціалісти взяли участь у світовій війні. Для красшого зялостровання того "незалежності" безголовія я наведу приклад, який буквально не відповідає дійсности, але загальною зовсім відповідає історичному ходови подій, і як доказав небилиць Карло Лібкнехт актами в німецькому парламенті, лучив ся та був одною з причин світової війни.

Закри перейдемо до приміру, розглянемо статистику зеляної продукції. Ось як представляють ся зеляна продукція на цілій землі в 1910 р.

Італія	215,000	тон
Еспанія	367,000	"
Інші дрібні краї	525,000	"
Швеція	604,000	"
Канада	752,000	"
Бельгія	1,804,000	"
Австро-Угорщина	2,010,000	"
Росія	2,740,000	"
Франція	4,032,000	"
Англія	10,380,000	"
Німеччина	14,793,000	"
Злучені Держави	27,735,000	"

Вже з тих цифр ми бачимо, де сидять найбільші капіталістичні зеляні пупири. Я навів отсі цифри тому, що мій примір спірається на одній зеляній спіліці.

В Німеччині одним з найбільших зелянних заводів є Крупові заводи. Круп представляє собою спілку капіталістів. Ся спілка розпоряджає копальнями вугля, копальнями зеляної руди, витопкою руди, переробкою зеляна на сталь і бронзу, виробкою зеляна на ріжні машини і т. д. словом в руках сї компанії лежить ціла зеляна продукція Німеччини, а всі побічні і менші заводи є посередно або безпосередно звязані з нею. Ся спілка достарчає вперед селян (скарбових) та монастирських земель, які мусіли-б перейти в володінє до малоземельних та безземельних селян, насправки перейшли до рук куркулів. Робітники та селянська голота лили свою кров, а найбільше скористав ся з робітничо-селянської революції куркуль. Він став на селі тепер сильнішим, ніж був за царських часів. Тоді він, перебуваючи між поміщиком та гололоу, бояв ся одного й другого, зараз же на селі головним, а почасті й єдиним господарем є куркуль.

Куркуль та спекулянти часто попадають до рад та володінних виконкомів і місцева радська влада замість того аби бути владою робітників, злидених та середних селян — є владою куркулів.

Одержавши землю та ліс, завдяки робітничо-селянській революції, куркуль намагаєть ся зараз знищити радянську владу не тільки на місцях, але й в самому центрі, організуючи атажі (банди), підтримуючи ріжних отаманів, даючи їм коний, вози, хліб, гроші. Радянській же державі куркуль не дає хліба, не дає мяса, провадить проти неї погромну агітацію, обвинувачуючи сю державу в ограбованню селян, тоді як грабіжником є куркуль. Коли на Україну так часто приходять непрошені гості — Денікін, польська шляхта, петлюрівські атажі, вони приходять головним чином тому, що щорічна влада на селі піднімає ся з куркулів, і що на сїх останніх і на всякі отаманські атажі чужоземні захватчики можуть рахувати в своїх наступах на Україну.

Історія української революції є історія безперервної війни. Не в спокійних обставинах, а в боях і з руками, забрудненими порохом, доводиться ся робітникам та селянам України будувати свою робітничо-селянську владу.

ДІЯЛЬНІСТЬ РАДИ НАРОД. КОМСАРІВ УКРАЇНИ.

(Докічене.)

Крім того робітничо-селянський уряд України по згоді з Реввоенрадою південнозахідного фронту, організує а Харкові центральну школу червоних старшин з метою підготовки командного складу для майбутньої української червоної армії. В центральній школі червоних старшин, також як і в других школах, які будуть організовані після її утворення в інших місцях України, викладають будуть проводити ся на українській мові.

Робітничо-селянська влада України поривала ся завше до того, аби ті декрети та накази, які нею видані, відповідали як найкраще інтересам населення. З такою метою вона виправляла ті з своїх декретів та постанов, які не зовсім відповідали українським умовам; тому, між иншим, в 1920 році робітничо-селянський уряд України видав новий земельний закон, який видавав селянам площу землі, що лишала ся торік під радянськими господарствами; крім того, бачучи, що з сільсько-господарських комун вороги робітничого ладу утворили засоби провокації, новий земельний закон заборонив органам радянської влади брати на себе ініціативу утворення подібних комун, надавши се право виключно волі та бажанню самих селян.

Ми зазначили тут тільки про одну частину самих значних ухвал робітничо-селянського уряду України. Але й всі останні його постанови переняті бажанем затвердити владу робітників та селян, поставити їх на чолі управління, забезпечити за ними можливість бути господарями своєї праці.

Але проведенє в житє сїх постанов залежить не тільки від робітничо-селянського уряду. Для будівлі нової соціалістичної держави потрібно більше спокою та ладу, ніж допускають постійні спроби зовнішніх та внутрішніх ворогів радянської влади — зривати останну, поновити старий буржуазний лад і старий поліцейський режим.

Уже два з половиною роки, як Україна охоплена полум'ям внутрішньої й зовнішньої війни, яка заважає радянській владі взяти ся за справу мирного будівництва. Багато молодіших навіть з поміж самих робітників та селян гадають, що радянська влада не зможе утримати ся, що знову повернеть ся влада поміщика та капіталістів і намагають ся уникати всього того, що може посварити їх з буржуазними гнобителями. Се особливо помітно на селах. В деяких місцях поміщицькі маєтки ще не поділені поміж селянами, в других місцях поміщики лишили ся в своїх маєтках, беручи з селян посесійну платню. (Сей звіт виданий на початку літа минушого року. — Прим. ред. "У.Р.В.")

Новим земельним законом, виданим в січні 1920 року, ухвалено заборонити перебування на селі не тільки буржуазним поміщикам, але й їх управителям, які здебільшого є їх ланцюховими псами. З другого боку багато поміщицьких казенних (скарбових) та монастирських земель, які мусіли-б перейти в володінє до малоземельних та безземельних селян, насправки перейшли до рук куркулів. Робітники та селянська голота лили свою кров, а найбільше скористав ся з робітничо-селянської революції куркуль. Він став на селі тепер сильнішим, ніж був за царських часів. Тоді він, перебуваючи між поміщиком та гололоу, бояв ся одного й другого, зараз же на селі головним, а почасті й єдиним господарем є куркуль.

12. мая 1919 року виникло повстанє Григорієва. З сього моменту мінняєт ся і наше військове становище. Григорієвське повстанє не було випадковим. Запобігти йому не було ніякої можливости, бо він ґрунтував ся на двох причинах, які могли бути усунені тільки поволі. Перша з них полягала в партизан-

ському стані тодішньої Червоної армії, друга в утворенню на селі куркулівської контрреволюції.

Що уявляла з себе тодішня українська Червона армія? Вона складала ся з охочих, з переміжників з петлюрівської армії; не було спайки, не було доброго командного складу, крім того в ній було багато грабіжників, які примазали ся до Червоної армії, не длятого, аби лити свою кров за звільненє робітників та селян, але длятого, аби грабувати. Григорієву не важко було відвернути частину сїєї армії, відвернути ті полки, якими він керував, аби кинути їх на совітську владу, обіцяючи їм пограбованє міст (городів), обіцяючи їм гроші, горілку, легку перемогу. Сам Григорієв належав до тих отаманів авантюристів, які служили всім. Коли він був царським офіцером, потім гетьманським старшиною, потім петлюрівським генералом, а з армії Петлюри перейшов до нас зі своїми частинами.

Коли Григорієву даний був наказ відправити ся своїми частинами на Бєсарбію, він підняв злочинну руку проти радянської влади.

З Григорієвським повстанєм ми впрорали ся. Частини Григорієва були розбиті, але боротьба з ними знесила нас і по виснаженню замученому тілі України, змогли пройти російські білогвардійські бандити. Польські-ж шляхтичі, яких ми в свій час могли-б відкинути до самої Варшави, могли спокійно закріпити ся, знаючи, що ми не маємо змоги провадити з ними війну. Румунські-ж помішки довели до кінця свою гидку роботу — задалене Угорської Радянської Рєпубліки.

В тім році зявили ся інші отамани й "батьки". Місце Григорієва заняли Махно, Тютюнник, Павленко, Волинєць та інші старі й нові отамани, які опираючись на куркулів, розбивають наші сили, наші тілі допомагають Полякам забрати частину Правобережної України і саму столицю — Київ.

Вважаючи, що війна скінчилась, ми перевезли частину нашої армії на мирний стан, утворивши першу українську трудову армію, яка взяла ся за подагодженє мостів, будованє залізниць, добуванє вугля, за погрузку та перевозку хліба. Закляті-ж наші вороги очікували сього моменту, аби знову кинути на нас. Зараз ми примусили знову брати ся до зброї. Знову по всій Україні мусить пройти боевий пожік. Ідїть всі на фронт, допомагайте Червоній Армії для врятованя нашої Соціалістичної Рєпубліки.

Геть польську шляхту з України, геть з України бандитів!

Українські робітники та селяни не дозволять польському панському чоботови топтати насичену кровю стількох десятків тисяч української землю. Війна буде безпощадною, кривавою, вона вимагатимє від українських робітників та селян нового внапруженя сил. Рада Народних Комісарів переконана, що І. В. Зїзд Рад робітничих, селянських та червоноармійських депутатів України не відмовить в них для ратованя України.

Голова Ради Нар. Комісарів України Х. Раковський.

З конгресу Ітернаціоналу Комуністичної Молодіжи.

МОСКВА, 18. липня ("Роста"). — Народи конгресу Ітернаціоналу Комуністичної Молодіжи мають характер не звичайно річевий. Вони відбувають ся зовсім в дусі нарад великого конгресу Комуністичного Ітернаціоналу. Комуністична модабїж переводить о основну дискусію над кождою важною точкою програми і тактики. На нинішнім зїзденню відбула ся дебата над відносинами між партіями комуністичної молодіжи і комуністичними партіями та між ітернаціоналами.

Нам приходилося говорити з особами, які відбули таку подорож, а відтак утікали від накиненої їм гостинности польського правительства. Всі вони потверджують правдивість поданих відомостей про своєрідну "дипломатичну" діяльність Сікевича. Розуміють ся, більша часть таких невідь-

ПЕТЛЮРІВЩИНА, ГОРТИЯ І ВРАНІПЦІ.

(Лист з Будапешту до "Нового Мира".)

Кріза, яку переживає петлюрівське "правительство" в Тарнові, зовсім не відбила ся на діяльності "дипломатичних представників" так званої "У.Н.Р.", які далше ведуть свою роботу в столицях європейських держав.

Але в порівнянню з иншими "послами", тутешний (будапештський) представник соціалістичного отамана находить ся у вимково сприятливих умовах. Політична атмосфера, пануюча на Угорщині, так близько підходить до того режиму, який Петлюра проєкує для "вільної України", що "діячі" "У.Н.Р." — позувають себе в Будапешті, як риба в воді.

Полковник Сікевич, який є "повномочним послом" при правительстві Гортго, виконує безчисленну скількість найріжніших функцій, обслуговуючих авантюристичні плани тарнівської зграї. Перше все, "високу політику", як представник цієї невідомого петлюрівського гетьманства. Особисті добрі відносини з угорським диктатором, виникші на ґрунті повного політичного однодушства, дозволяють йому навіть укладати проєкти участі сїєї Гортго в наступі на Україну для боротьби з більшовизмом.

Тільки дуже тяжке і заплятане міжнародне положенє самої Угорщини здержує карні апетити Гортго в границях нешкідливих балачок в тісних кружї петлюрівсько-угорських заговорників.

Ізза браку більшої широкої арени для своєї діяльности, Сікевич займаєть ся покищо вербованєм живих сил для петлюрівської банди. Способи притягнення "добровольців", які практикують "посол У. Н. Р.", відзначають ся великою ориґінальністю і носять всі признаки кримінальної карної діяльности.

В своїй місї Сікевич веде запис осіб, бажаячих їхати на державний кошт на Україну. При сїм не вимагаєт ся навіть признаня українського правительства або яких небудь інших гарантій пралітичного переконаня. Вистарчить, если особа, бажуюча опинити ся в Україні при помочи "посла", посвідчити, часами навіть словесно, що вона зїздала родом або має на Україні родичів.

Сего вповні вистарчає, щоби дана особа була записана, і її даєть ся безплатне помешканє в готелі до того часу, поки збереть ся партія таких подорожуючих в 6—7 осіб.

В день відїзду репаратійна група заосмотрюєт ся спільним документом для переїзду по залізній дорозі до польської границі. Видають ся навіть гроші на їдї і окремих жовірів з "посолювцями", одігий в уніформ "У.Н.Р.", приходять на стачію для посадженя відїзджаючих на потяг.

По документах, які видає Сікевич, видїзжаючих діїсно везуть угорськими і чеськими залізницями до польської границі на Прикарпатській Україні. А далша судьба відїздалених стає більше сумною і в такий же степені загадочною.

Польські власти, не домагаючись ніяких віз, забирають партію під своє розпорядженє, вповні задовольючись удостовереннями будапештського посла, в котрих говорять ся, що такі і такі то особи їдуть до свого краю.

Але тут довірчивих мандаринів жде розчарованє. Замість відїзду на Україну, польські пограничні власти переводять свої жертви під конвоєм в концентраційні табори, в яких держать петлюрівської війська, очікуючи наступу на більшовиків.

Нам приходилося говорити з особами, які відбули таку подорож, а відтак утікали від накиненої їм гостинности польського правительства. Всі вони потверджують правдивість поданих відомостей про своєрідну "дипломатичну" діяльність Сікевича. Розуміють ся, більша часть таких невідь-

нік, польських таборів належить до числа буйних вранців, котрим вдалося перелетіти з Туреччини на Угорщину. Але, записуючись в будапештського "посла" У.Н.Р., ціхто з них не підозрівав дійсної підстави так широкій широті Сікевича до нужди бездомних втікачів.

Планомірна організованість виснажила сирот і магічна сила документів, ділаючи на всім шляху від Будапешту до концентраційного табору в Польщі, викриває всі признаки систематичного вербовання кримінального шаяху найбільш нахальному обману довірливих людей.

Са метода нагромадження живих сил для тарнівської авантюри вирахована на те, що безвольні полонники Польщі, поповнені в записимість від Пелторі, в потрібну хвилину, під впливом грошей або примусу, будуть втягнені в "визвольний" наступ тарнівського бандізму на Україну.

Такими шляхами в нашій дії мобілізують ся сили біло-українського "самовизначення" під покровительством того самого вправительства, яке підписало рижський мирний договір зі своїми східними сусідами і тим самим наложило на себе опраделені обов'язки у відношенні до авантюри "У.Н.Р."

коя і тоді належав, мені було видано 500.000 думських рублів. Видано було в цікавиту особисту мою власність без відчиту коли-небудь кому-небудь у витраті цих грошей.

Ніяких інших сум я ні звідки більше не мав.

Коли минула особиста небезпека для всіх буйних моїх товаришів по Директорії, то я ті гроші, що були колись асигновані кожному на допомогу собі і товаришам, і які не могли вважатися моєю власністю, по постанові передав у ту організацію, до якої належав, — у Закордонну Групу Української Комуністичної Партії. (Як виконали ту постанову інші члени Директорії, я за те відповідальності на себе не беру.)

Так само я, не вважаючи на постанову ЦК УСДРП видати мені 500.000 руб. у певну власність, не міг перед самим собою вважати ці гроші за свою власність, як незароблені моєю працею. І тому так само передав їх до розпорядження колектива, — своєї партійної організації.

Таким чином з моменту передачі цих сум в касу Зак. Гр. У.К.П. в могому особистому розпорядженні ніяких сум уже не було.

Сей міліон думських рублів (частина його була в іноземній валюті) було взято таким способом:

1) Цілий рік видавав ся тижневик "Нова Доба".

2) Проводилось видавничтво брошур "Бібліотека Нової Доби". (Біля 30 назв.)

3) Було організовано посилку аеропляма на радянську Україну, що коштувало нашу організацію біля 75.000 австр. корон.

4) Утримували ся організації Зак. Групи У.К.П. в Берліні, Празі і др. містах. (Десятки тисяч нім. марок.)

5) Видавались кошти на технічну і організаційну підготовку деяких військово-народних виступів проти націоналістичних і антирадянських ворогів України. (Більше сотні тисяч австр. корон.)

6) Організовано було в літі 1920 р. подорож за кордону на Україну — декількох членів групи і видано їм для цієї цілі для допомоги товаришам по партії на Україні 150.000 нім. марок.

7) Цілий ряд інших дрібних справ.

Таку діяльність було проведено на ті гроші, які були в могому розпорядженні.

(До цього додало ся ще 500.000 думських рублів, що перейшли організаційно з каси Віденської Групи УСДРП в касу Зак. Гр. У.К.П., коли члени УСДРП стали членами У.К.П.)

І міліон думських рублів по курсі того часу, коли я передав їх у Зак. Гр., був рівний (приблизно) одно-місячній платі платі послів У.Н.Р. (Швейцарія, Англія та ін.). За півтора місяця платі одному послу У.Н.Р. наша Група могла впродовж року провадити таку діяльність. (Швейцарський посол пр. одержував 15 тис. шв. франків місячно, що по тодішньому курсі було більше міліона думських рублів, не рахуючи безвідчитих і безконтрольних сум "на представництво".)

Отже всі суми, що були в могому особистому розпорядженні, по виході з Директорії і якими потім розпоряджалась Зак. Гр. У.К.П. рівнялись тільки одомісячній платі послів або двомісячній платі послів каси посольства.

Ні в яких касах-банках, ні на яких рахунках, чи де инде, ні на мое ім'я, ні на підставі, ніде у мене, як ніколи не було (за винятком вище наведеного міліона думських рублів), так і тепер нема ніяких грошей. Живу я з гонорару з двайтилітньої своєї літературної праці, що містить ся в книжках, виданих видавництвом "Давин".

З цього коротенького спрощення тим людям, які звертають ся до мене з пропозиціями, повинно бути видно, оскільки мало я особисто можу зробити щонебудь з матеріального боку в тих хороших корисних підприємствах, які вони проєктують.

Не надіючись на успіх, я

все-ж таки порадиш би сям людям звертатись з своїми проєктами до тих осіб, які одержували на протязі багатьох місяців величезні суми народних грошей як "платню" на посадах. І коли за платню за один-два місяці одного посла ціла організація могла цілий рік провадити таку інтенсивну й широкую, як політичну так і культурну працю (на складі "Бібліотеки Нової Доби" є видань на таку суму, що колиб їх продати по номінальній ціні, то виручка за них сягалаб до 2 міліонів австр. корон) — то скількиж можна зробити, коли-б ті політики, радники, голови місій і т. п., які впродовж 10—15—20 місяців одержували по міліону (а то і більше) думських рублів місячно, не вважаючи їх за свою власність, а вернули народному колективові. Правда, вони немов "законово" одержували ту платню, по постанові і за підписом уряду У. Н. Р., а де се тільки формальна сторона справи, а по суті се аналогічно з тим, як деякі люди користують ся підписом малоратних, малолітніх або хорих. Ті величезні суми, які одержували послы та радники, з яких деякі поскладали собі цілі мажоркети, не зароблені їхньою працею, ніяк найгучніша користь не може виправдати цього винку і цзвати його ні морально, ні навіть юридично законним. Се є просто — безпеч на крадіж. Але колись, ранше чи пізніше в тій чи іншій формі, а такі ошукані малолітні і малогрмотні уряди разом з сям самим урядом будуть нести відповідальність перед єдиним власником захоплених грошей — українським трудовим народом.

Панщина вертає.

В другий день Зелених свят адміністратор майна обшарника Свіжаского в Долбожичові, Б. Залескі, примусив парубків України до праці на ріці. Коли парубки відмовлялися від роботи, сей панок заявив, що "тут нема ніяких України" і треба працювати, коли достається ся приказ. В разі непослуху грозив виданем з'ї служби. Винуждені, загукані робітники скорили ся. Сей факт грубої нестерпимости обурив все населення, тим більше, що він не відокремлений, а являється ся правилом на всіх землях Холмщини.

"НОВИЙ" ОТВЕРТИЙ ЛИСТ
ВИННИЧЕНКА.

"Вперед" з 6. липня містить "Отвертий лист" Винниченка, який є інтересний між іншим і тим, що виявляє, за чі гроші видавалась покійна "Нова Доба". Лист сей звучить:

Шановний Тов. Редакторе!

Прошу не відмовити ся на друкувати на сторінках Вашої газети такого мого листа:

Останнім часом до мене звертають ся деякі українські громадяни з ріжними пропозиціями в сфері національно-культурних підприємств. Я не маю змоги відповідати кожному з них окрема, а тим часом відповідь у більшості випадків потрібна, бо звертання цих громадян до мене ґрунтують ся, очевидно, на несправедливих інформаціях, а надто щодо фінансової сторони справи та тих можливостей, які залежать від мене.

Одночасно з сям користую ся випадком, щоб дати хоч в загальних рисах справоздане з тих грошевих народних сум, які були в могому особистому розпорядженні по виступі з Директорії. (Почасти се було зроблено за мене в літі 1920 р. на сторінках "Новой Доби" Зак. Групою У.К.П.) Оскільки се справоздане має громадський інтерес, я вважаю мій лист ще більш оправданим.

За бутність мою в Директорії в особистому могому безвідчитому розпорядженні ніяких сум не було. Був окремий фонд Директорії, яким розпоряджалась уся Директорія, а догляд за законною витратою цього фонду був у мене в руках, як у голови Директорії. При виступі з Директорії, ся функція разом з справозданем стану каси була офіційно передана Директорією, що засвідчено відповідними актами (11. лютого 1919 р.).

По виступі з Директорії, в могому особистому розпорядженні були такі суми:

1) 500.000 думських рублів з фонду Директорії. Перед виходом з Київів одним з членів Директорії було внесено пропозицію асигнувати кожному з членів Директорії по 500.000 рублів на випадок ріжних небезпек зв'язаних з станом війни. Я з сего пропозицією згодив ся з тою умовою, що кождий член Директорії, після того, як міне всяка небезпека для всіх членів Директорії, зобов'язується ся ці гроші внести в ту організацію, до якої він належить. Особисто власністю ті гроші не вважались.

2) На жите за кордоном і на ту діяльність, яку я вважав там потрібною, Центральним Комітетом УСДРП, до я-

3 ПІД ШЛЯХОЦЬКОГО ЯРМА.

(За старокраєвими газетами.)

З РАВИНИ.

"Дбають" про освіту.

Тоді як українського учителя з Галичини переносить на Мазури, у нас на Волині українські школи руйнують ся в нинішній метод. Крайні учительські сили (навіть ті, що вчителювали за польської таки влади), по ріжним причинам позвольовано. Волинці має багато українських учителів без посад. Ось ті безробітні учителі, що би мати яку-такую надію в майбутньому дістати з ласки польської шкільної інспекції шкільку, почали були згодуватися на учительські курси. Але ба! Українцям нема доступу й на ті курси, хоч впорядковували на українській землі; всі виклади провадитимуть ся на польській мові і очевидно тільки для справжнього Мазури елемента. Уже багатово учителів Українцям відмовлено. Навіть і тих, що минулого року (за польської таки влади) учителювали, не пускають на курси. А се потрібне в тій цілі, щоб з початком нового шкільного року инспектор міг казати учителям: "Нема для вас школи, бо ви не вистудували польських курсів".

ГОЛОД ПЕТЛЮРІВСЬКИХ УРАДОВЦІВ В ТАРНОВІ.

У "Вперед" з 3. липня читаємо:

По відомостях з Тарнова, урядовці державних установ У. Н. Р., не одержуючи грошей від свого уряду і проживши все, що мали, почали масами йти на ріжкі, переважно чорні, роботи в Тарнові і його околицях. Артіль Українці працюють уже на полях роботах, на лісових, на землях, на будівельних, на погрузках і розгрузках, на сортировках. Працюють чоловіки і жінки. Вихати з Тарнова люди не можуть в більшості через повну відсутність грошевих засобів. Які були в кого річі — все вже за ніщо давно спродане або заставлене в лхварів на страшні проценти. В українському осередкові м. Тарнова — готелі "Бристоль" — бюро праці для Українців що дня подає нові оголошення з закликом на ту чи іншу працю. Тут можна прочитати все, що завгодно: "Хлопці і дівчата на буряки!" (умови: 1000 м. п. на місяць), шукають малярів, запис до оркестри і т. и.

Настрій у збідів пригнічений, облича нездорові, блідозелені, скудли, зголодні. Особливо у тих, що мають по 2—3 дітей. Союз жінок Українок, за допомогою американського Червоного Хреста, влаштував останніми часами підвечірки для дітей збідів, але то краплі в морі. Необхідні серйозні і негайні заходи. Дехто може і вийхав би з Тарнова, але обидняки уряду виплати грошей за просрочений час відкладають ся з "завтра" на "завтра", з п'ятниці на вівторок і з вівторка знову на п'ятницю. Так уже 3—4 місяці.

В Ченстохові стан урядовців аналогічний.

Лист до генерального делегата д-ра Галецького.

Анна Мельник, вдова, з Будинна, пов. Сокаль, писала до генерального делегата д-ра Галецького такий лист:

"Вп. Пане Делегате!

Дня 27. І. 1919, коли польське військо заняло наше село Будинні, польські жовіри запландили без найменшої потреби мою стаїну, обору і дровитню. Все се було майже нове з доброго матеріалу (диль). Чому се польські жовіри зробили, я не знаю. В могому домі не було ні одного українського жовіра; мій муж перед наступленем польського війська на наше село, помер по воєнних лихоліттях на італійському фронті. В дома, на біліному господарстві, з дрібними дітьми остала ся я сама. Мої просьби і цілованя по руках польські жовіри не послушали. Двох жовірів мене держало, а двох підпалювало. Пусти мене зі своїх рук тоді, як уже добре розгоріло ся і я вже не могла ратувати. При тому згорів мені весь господарський інвентар (вози, плуг, драбини, теліжки, скрині з білем і т. д.). Досі не маю від нікого помочи.

Проте прошу: Вп. Пан Делегате зарадити, щоб компетентні власти прийшли мені з помічю.

Анна Мельник, вдова по Павлі, в Будинній, пов. Сокаль.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"!

В СВІДОМОСТІ НАША СИЛА!

ЧИТАЙТЕ НАЙНОВІШІ КНИЖКИ!

Замовляйте в редакції "Укр. Роб. Вістий" саїдуочі книжки:

Короткий виклад політичної економії \$2.50
Азбука комунізму 1.25
Початки роліни 1.00
Держава і революція 1.00
Без язика70
Пролетарська революція і ренегат Кавцький65
Цар голод35
Робітничий співанк35
В кітях розпусти (драма)35
Програма комуністів большевиків30
Революція і контрреволюція на Україні25
Основи соціалізму25
Як повстала наша земля і який буде її кінець25
Богі25
Базар (драма)25
Фабричні розговори про економію25
Марксизм і Дарвінізм20
Поняття і цілі соціалізму15
Інтернаціонал і війна15
Економічні основи американської демократії15
Науковий і утопічний соціалізм15
Про походжене людини15
Як фармер може дістати весь плід своєї праці15
Розмова про фізику15
Промова на суді Ф. Адлера15
Двоногий15
Основи засади комунізму15
Провідники революційного руху на Україні10
Добробит і інші оповіданя10
Як Галичани втягнули в контрреволюцію10
Що таке радянська власть і як вона буде ся10
Страйкер (драматичний образ)10
Патріотія10
Продукція10
Піп Панкрат, тітка Домна і явлена ікона в Коломна10
На чім боці справедливості05
Маніфест і програма Комуністичного Інтернаціоналу05
Диктатура пролетаріату05
Хто такі комуністи і чого вони хочуть05
Національне питане05
Церква і радянська власть05
Конституція Радянської України05

Замовлене разом з грошми посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
CORNER PRITCHARD AND MCGREGOR STS.
Winnipeg, Manitoba.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
одинокую українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"
орган Комуністичної Партії Східної Галичини.

Виходить раз на тиждень.

Передплата для Америки і Канади вносить \$2.00 на рік.

Передплату шліть на адресу:

IWAN PASITSCHNYK,
Theresienstrasse 65,
WIEN XVIII, AUSTRIA.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБИ
МОЛОТ
САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — \$2.00 на рік, 10 цпт. поодиноке число.

"МОЛОТ"
414 E. 9th STR. — — — — NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" ЧИТАЙТЕ!

ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ, ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ОКРІМ НЕДІЛІ.

Ся часопись має своїх кореспондентів в Європі як також в ріжних центрах української еміграції в Америці.

ПЕРЕДПЛАТА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ВНОСИТЬ:—

На рік \$ 9.00
На 6 місяців 4.50
На 3 місяці 2.50
Поодиноке число 3. ц.
В Європу 10.00

Передплату шліть на адресу:

UKRAINIAN DAILY NEWS
502 EAST 11th STR. — — — — NEW YORK, N. Y.

ХТО ЗНАЄ, ДЕ Є Фелір Завць, з Тороніа, повіт Коломия, Галичина, хай напише до мене на адресу:

Wasył Batryniuk
Ukr. Labor
v Josefovı Chechoslovakia.

ПОШКУЮ Михайла Саосарчука, з Тороніа, повіт Коломия, Галичина. Прошу зголоосити на адресу:

Nykolı Shusarezuk
Ukr. Labor
v Josefovı Chechoslovakia.

ПОШКУЮ Василя Ямька, з Кідана, повіт Коломия, Галичина. Прошу написати до мене на адресу:

Wasył Batryniuk
Ukr. Labor
v Josefovı Chechoslovakia.

ПРОСЬБА до укр. робітників в Злучених Державах: Хто знає би про мого швагра Івана Дяковича з Ситина, Галичина, або він сам хай зголоосить ся на мою адресу. Пошукую його в важній справі.

Pawlo Markowski
(63)
Bellevue, Alta.

ПОШКУЮ свого швагра Івана Мароза, з села Руського Баньолова, повіт Вашичків, Буковина. Перебував 1914 року в Отаві. Хто би про него знав або він сам, прошу зголоосити на поштову адресу, а дістане \$10.00 нагороди.

Wasył Iwanehuk
1345 Nipigon Ave.
(62) — West Fort William, Ont.

ПОШКУЮ Фелю Лланчука, з села Раков, подільської губернії. Перебував 1920 р. в Форт-Френсіс, Онт. Справа дуже важна. Хто би про него знав або він сам хай зголоосить ся до:

J. Kaplan,
Indiana, Alta. (68)

ПРОПАВ карогілий лощак з Нора Транскона дня 18. червня. Має на чолі білу звільку, важить 1000 фунтів і є 4 роки старий. Хто його знає або знає де він є і повідомить мене, той дістане \$50.00 нагороду.

Jakiw Bodnar
(62) — North Transeona, Man.

МАЮ НА ПРОДАЖ автомобіль "Мексвіл", 25 коний сил, в добрім стані, помалюваний і добрі нові таєрс. Продам за \$500 з тої причини, що хочу вийхати до старого краю. Зголоосуватись до:

John Maksymehuk
732 Pritchard Ave.,
(64) — Winnipeg, Man.

UKRAINIAN LABOR NEWS
CORNER PRITCHARD AND MCGREGOR STS.
Winnipeg, Manitoba.

БАНДИТИЗМ В ГАЛИЧИНІ.
Сороки, коло Львова.

Тяжко приходить ся нам в селі жити. Бандитизм з дня на день росте і ніхто навіть не старається ся бодай в частині зарадити сему.

На кілька днів перед Зеленими святами знасилував функціонер польської державної залізничної незвісного імені в білий день дівчину з нашого села, на її горді. Хоч про се донесено жандармерії, то в сій справі не видно ніякого успіху.

Знову дня 3. липня польські гаєві з села Прус, узброєні в крісі і револьвери, застрядили вийтову жінку Парашку Ярємо з Сорок, що з другими переходила дорогою до Лисичин. Парубкія, що з нею йшли, ті бандити обдерли до сорокки — а при тому викрикали: "Srokowski ewanegiez, ty hajdamako, my tobie pokazemy, eo ty znamez Polak!"

ТОВАРИШІ! ВСЕ І ВОСІДНІ СТАРАЙТЕ СЯ ПОЦІРЯВАТИ СВОЮ РОБІТНИЧУ ЧАСОПИСЬ "Укр. Робітничі Вісті".

ПАНЩИНА ВЕРТАЄ.

ГОЛОД ПЕТЛЮРІВСЬКИХ УРАДОВЦІВ В ТАРНОВІ.

Лист до генерального делегата д-ра Галецького.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"!